

BAGDAT KÖŞKÜ

22 OCAK 1927

BL, II, 1192

MC, II, 52

ABc, III, 175

TA, V, 50-52

BAĞDAD KÖŞKÜ

S. Eyice

İÇİNDEKİLER LİSTESİ

02008701

ÖNSÖZ

GİRİŞ

BÖLÜM

I

MEVCUT VEYA BİLİNEREN KÖŞKLERİN KRONOLOJİK
SIRAYA GÖRE İNCELENMESİ
MEHAZ, ÖZEL NOT VE RESİM KAYNAKLARI
GENEL BİBLİYOGRAFYA

BÖLÜM

II

KÖŞKLERİN TIPLERE GÖRE TASNİFİ
KÖŞKLER HAKKINDA GENEL BİLGİLER VE SONUÇLARI
İNŞAİ ÖZELLİKLER, BEZEME VE TEFRİŞ
YAPI DEYİMLERİ
BİLİNEREN KÖŞKLERİN KRONOLOJİK LİSTESİ
RESİMLER LİSTESİ
İSİMLER LİSTESİ

Sedat H. ELDEN

TOPKAPU SARAYINDA BAĞDAD KÖŞKÜ

1638 (1048H.)

Topkapu Sarayının Üçüncü Yeri denilen 4 üncü avlusunda, Sofa-i-Hümayun bağçeleriyle İncirlik arasında hakim bir mevkide, IV. Murat emriyle Bağdad seferinin hatırası olarak, 1638 (1048 H.) senesinde inşa edilen Bağdad köşkü, yüksek san'at ve maddî kıymeti haiz kasırların sonuncularından biridir. Bundan sonra aynı ağırlıkta ve zenginlikte köşk veya kasır hemen hemen hiç yapılmamıştır. Hakikî kubbeli kasırların arasında da en son yapılardan biridir. Bu köşkten sonra, kubbe, inşa olmaktan ziyade temsili bir rol almıştır.

Köşkün planı dört çıkıntısı olan bir sekizköşe şeklindedir. Bu plan şekli bundan evvel Revan köşkünde tatbik edilmiştir. Orta sahan fenerli bir kubbe ile örtülü, çıkıntılar aynalı ahşap tavanlarla kaplıdır. Köşkün etrafında mermer sütunlara müstenid bir revak dolaşmaktadır. Yalnız bir tarafa gayri muntazam bir şekilde, bir oda eklenmiştir. Bu odanın gerek planı, gerekse köşke bağlantısı binanın bünyesine ait olmadığı hissini vermekte ise de, her halde köşk ile birlikte inşa edilmiş, fakat belki sonradan zuhur eden bir ihtiyacı karşılamak üzere vücuda getirilmiş olduğundan, esas kompozisyona hemaheng bir şekilde bağlanamamıştır.

Köşkün bulunduğu mevki, Yeni Saray kurulduğundan beri, daima en fazla sevilen yerlerden biri olmuştur. Üçüncü Yerinin Fatih zamanında da bir bağçe sedî şeklinde bulunduğu, ve etrafının pencereci bir duvar ile çevrili olduğu ihtimal dahilindedir. Fatih devrine ait olduğu kabul edilen He-

Solda: (Resim. 203). Bağdad köşkünün umumi görünüşü.

Left. Overall view of the Bağdad Kiosk.

020087

BAĐDAT KÖŞKÜ

-
- 1 ALMA MUHIC, Topkapı Sarayı Bađdat Köşkü ve Dolmabahçe Sarayı Muayede Salonu mobilya ve mekan iliőkisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Yüksek Lisans, 2007